

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERIFIKAAT

GRAAD 12

REKENINGKUNDE V1

NOVEMBER 2024

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyne, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings mag toegepas word nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae by daardie item(s) verdien het.
3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat getoon is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **LW:** As syfers in die nasienriglyne vir komponente of bewerkings aangedui word, dra hierdie syfers nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie getoon is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit aangedui word, kan deelpunte toegeken word om die verskil in die kwaliteit van kandidate se antwoorde aan te dui.
7. Indien kandidate meer as die verlangde aantal antwoorde verskaf, ondersoek alle antwoorde tot voordeel van die kandidaat. Strafpunte kan toegeken word vir vreemde items indien kandidate volpunte vir 'n vraag gekry het (maks. -2 per vraag)
8. Waar strafpunte toegeken word, kan die finale punte vir daardie afdeling van 'n vraag nie as 'n negatiewe totaal getoon word nie.
9. Waar metodepunt(e) vir 'n bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
10. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. **LW:** Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷ wees volgens kandidaat se (geldige) antwoord, of soos in nasienriglyne aangedui.
11. By bewerkings moet geen punte vir bewerkings toegeken word waar die teller & noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
12. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat in geheel of gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ☐.
13. Wees bedag daarop dat sommige kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyne kan gee. Let ook daarop dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan bevat.
14. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.
15. Hierdie nasienriglyne is nie vir verspreiding in die publiek nie, omdat sekere items dalk verkeerde hantering kan impliseer. Aanpassings word gemaak op grond van die nuanses/konteks van sekere vrae.

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 12 bladsye.

VRAAG 1**Bereken:****1.1.1**

Waardevermindering op toerusting op 29 Februarie 2024	
BEWERKINGS	ANTWOORD
472 500 – 344 700	127 800 ✓✓

2

1.1.2

Kosprys van voertuie op 29 Februarie 2024									
BEWERKINGS	ANTWOORD								
<p>1 250 000 ✓ – 240 000 ✓ + 320 000 ✓</p> <p>OF</p> <p style="text-align: center;">Voertuie</p> <table><tr><td>1 250 000</td><td>een punt</td><td>240 000</td><td>een punt</td></tr><tr><td>320 000</td><td>een punt</td><td>1 330 000</td><td>een m-punt</td></tr></table> <p>Indien 'n bewerking as finale antw. gegee is, ken slegs bewerkingspunt toe</p>	1 250 000	een punt	240 000	een punt	320 000	een punt	1 330 000	een m-punt	<p>1 330 000 ✓</p> <p>een deel korrek</p>
1 250 000	een punt	240 000	een punt						
320 000	een punt	1 330 000	een m-punt						

Indien 'n bewerking as finale antw. gegee is, ken slegs bewerkingspunt toe

4

1.1.3

Waardevermindering op voertuie op 29 Februarie 2024	
BEWERKINGS	ANTWOORD
Waardevermindering op nuwe voertuig 320 000 x [20/100 x 6/12]	32 000 ✓✓*
Waardevermindering op ingeruilde voertuig [240 000 – 73 600] 166 400 x [20/100 x 6/12]	16 640 ✓✓*
Waardevermindering op oorblywende voertuie	132 720
moet R132 720 insluit	181 360 ✓*

* een deel korrek

5

1.1.4

Wins/Verlies op voertuig ingeruil op 1 September 2023	
BEWERKINGS	ANTWOORD
een punt een m-punt (73 600 + 16 640) sien 1.1.3 240 000 ✓ – 90 240 ✓✓ – 153 660 ✓ 149 760 drie punte	3 900 ✓ een deel korrek

OF

Bateverkope

240 000	een punt	90 240	een punt	een m-punt
3 900	een m-punt	153 660	een punt	

Indien 'n bewerking as finale antwoord gegee is, ken slegs bewerkingspunt(e) toe

5

LW: Relevante bedrae hierbo bereken, moet na VRAAG 1.2 in die Staat van Omvattende Inkomste oorgedra word.

1.2 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024

Verkope	[4 780 900 x 1,6] 7 649 440 ✓✓	[115 000 x 0,2] - 23 000 ✓✓	7 626 440	✓*
OF	[4 665 900 x 1,6] 7 465 440 twee punte	[115 000 x 1,4] + 161 000 twee punte	Beide syfers moet opgetel / afgetrek word	
Koste van verkope				(4 780 900)
Bruto wins	Verk - KvV 6		2 845 540	✓
Ander inkomste	bewerking		1 902 000	✓
Diensfooi-inkomste			1 757 700	
Wins met verkoop van bate **	sien 1.1.4		3 900	✓
Huurinkomste	[10 695 x 2] 158 100 ✓	een punt twee punte - 21 390 ✓✓	136 710	✓*
OF 104 625 + 32 085				
Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering #			3 690	✓✓
Bruto bedryfsinkomste	BW + AI 9		4 747 540	✓
Bedryfsuitgawes	bewerking		(3 371 340)	✓
Ouditfooie			79 000	
Diverse bedryfsuitgawes			119 900	
Oninbare skulde			24 780	
Verpakkingsmateriaal			58 700	✓
Handelsvoorraadtekort \$			7 400	✓✓
Versekering	[100 800 x 3/15] 100 800 ✓	OF [6720 x 3] - 20 160 ✓✓	80 640	✓*
OF 100 800 x 12/15				
Salarisse en Lone	[21 840 + 11 760] 1 425 600 ✓	[B.Sal x 10%] + 33 600 ✓✓	1 462 560	✓*
+ 3 360 ✓				
Direkteursfooie	[41 000 x 4] 1 065 200 ✓	+ 164 000 ✓✓	1 229 200	✓*
Waardevermindering @	[127 800 + 181 360] sien 1.1.1	sien 1.1.3 18	309 160	✓
Bedryfswins	BBI - BU		1 376 200	✓
Rente-inkomste	Balanseersyfer (aanvaar neg. syfer)		151 200	✓
Wins voor rente-uitgawes	NWvB + RU		1 527 400	✓
Rente-uitgawes			(149 400)	
Netto wins voor belasting	NWnB + IB		1 378 000	✓
Inkomstebelasting	NWnB x 28/72		(385 840)	✓✓
Netto wins na belasting	6		992 160	

* een deel korrek

-1 vreemde items (maks -2), d.i. SFP-items; -1 aanbieding (maks -1)

** Indien dit as 'n verlies in 1.1.4 bereken was, ken metodepunt toe onder bedryfsuitgawes

VOS-aans. moet as 'n inkomste getoon word;

\$ HV-tekort moet uitgawe getoon word

@ Albei syfers moet opgetel wees om metodepunt toe te ken

Pas Nasienbeginsel 10 toe by die toekenning van metodepunte; volg kandidaat se bewerkings

TOTALE PUNTE**55****39**

VRAAG 2**EYBERS BPK.****2.1 BEHOUE INKOMSTE-NOTA VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2024**

Saldo aan die begin van die jaar	573 720
Netto wins na belasting (744 860 ✓ ÷ 40% ✓) OF (744 860 x 100/40)	1 862 150 ☒ *
Terugkoop van aandele ignoreer hakies	(64 600) ✓✓
Gewone aandeledividende	(744 860)
Tussentydse dividende	416 000 ✓
Finale dividende GAD – TT/Div	328 860 ☒
Saldo aan die einde van die jaar Kontroleer bewerking; TK v aandele & GAD moet afgetrek word	1 626 410 ☒ *

8

-1 as geen besonderhede getoon is (maks -1)

*een deel korrek

OF**2.1 BEHOUE INKOMSTE-NOTA VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2024**

Saldo aan die begin van die jaar	573 720
Netto wins na belasting (1 458 167 ✓ x 1,175 ✓)	1 713 346 ☒ *
Terugkoop van aandele ignoreer hakies	(64 600) ✓✓
Gewone aandeledividende	(744 860)
Tussentydse dividende	416 000 ✓
Finale dividende GAD – TT/Div	328 860 ☒
Saldo aan die einde van die jaar Kontroleer bewerking; TK v aandele & GAD moet afgetrek word	1 477 606 ☒ *

8

-1 as geen besonderhede getoon is (maks -1)

*een deel korrek

2.2 KONTANTVLOEISTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2024

KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIVITEITE	
Kontant voortgebring uit bedrywighede	
Rente betaal	
# Belasting betaal 44 675✓ + 462 000✓ + 66 650✓ OF – 44 675 – 462 000 – 66 650	(573 325) ✓*
# Dividende betaal (1 200 000 x 17/100) [744 860 – 328 860] 204 000 ✓✓ + 416 000 ✓ 8	(620 000) ✓*
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIVITEITE	
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIVITEITE	
Nuwe aandele uitgereik	4 000 000 ✓
Aandele teruggekoop (34 000 x 7,60) (34 000 x 1,90) 258 400 ✓ + 64 600 ✓ sien 2.1	(323 000) ✓* Beide syfers opgetel
Lening terugbetaal 6	(480 000) ✓✓ Geen hakies; een punt
NETTO VERANDERING IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	296 460
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE AAN DIE BEGIN VAN DIE JAAR	(106 680) ✓✓ Geen hakies; een punt
KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE AAN DIE EINDE VAN DIE JAAR 3	189 780 ✓ bewerking

* een deel korrek, as 'n uitvloeï (hakies) getoon

-1 aanbieding (maks. -1)

Wees bedag op alternatiewe bewerkings, bv GB-rek'e, gebruik van hakies of omgekeerde tekens

Waar omgekeerde tekens gebruik is, merk deurgaans slegs EEN opsie

Indien geen hakies, aanvaar antw. as 'n invloeï of kontant – ken punte slegs vir bewerkings toe

Waar 'n bewerkingsbedrag as die finale syfer getoon is, ken die punt(e) soos per bewerking toe; ignoreer hakies

Waar die korrekte bedrag sonder hakies gegee word, ken al die bewerkingspunte toe; nie die finale punt nie

2.3 Bereken die volgende vir die jaar geëindig 29 Februarie 2024:

% bedryfsuitgawes op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{1\,360\,950 \checkmark}{8\,240\,600 \checkmark} \times \frac{100^*}{1}$	16,5% ☒ een deel korrek bereken as 'n %; %-teken nie vereis nie Aanvaar 17% 0,165 / 0,17 word nie aanvaar nie
Voorraadomsetsnelheid	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{5\,060\,000 \checkmark}{\frac{1}{2}(174\,000 \checkmark + 193\,000 \checkmark)}$ 183 500 twee punte	27,6 keer ☒ [*] een deel korrek AS gem. voorraad (x ½) toegepas is. Aanvaar 28 keer
Tussentydse dividend per aandeel	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{416\,000 \checkmark}{1\,600\,000 \checkmark} \times \frac{100^*}{1}$ [1 200 000 + 400 000] een punt	26 sent ☒ [*] een deel korrek moet in sent wees; Aanvaar in sent, as nie so aangedui nie. Aanvaar R0,26

3

4

3

- Vir ELKE bewerking hierbo, word die 'x100' nie as 'een deel korrek' geag nie.
- Teller en noemer moet as sulks gemerk word
- Geen punte toegeken vir bewerkings bygevoeg by alleenstaande syfers, bv. geen punt vir R1 360 950, indien enige bedrag bygevoeg/afgetrek is nie.

TOTALE PUNTE

35

VRAAG 3**3.1 Winsgewendheid:**

Haal TWEE finansiële aanwysers aan, met syfers en tendense, wat daarop dui dat die maatskappy sy uitgawes goed bestuur.

Finansiële aanwysers ✓ ✓ syfers en tendense ✓ ✓

- % bedryfsuitgawes op verkope het verminder / verbeter (van 19%) tot 14%/ met 5%-punte / met 26,3%.
- % bedryfswins op verkope het vermeerder/verbeter (van 12%) tot 18% /met 6%-punte / met 50%.
- % netto wins voor belasting op verkope het vermeerder/ verbeter (van 11%) tot 19% / met 8%-punte / met 72,7%.

Moenie % winsgrens aanvaar nie

4

3.2 Dividenduitbetalingsbeleid:

Lewer kommentaar op die dividenduitbetalingsbeleid van die maatskappy. Verduidelik waarom dit 'n verantwoordelike verandering in dié beleid is. Verskaf EEN punt.

Syfers en tendens ✓

- Dit het verminder (van 86%) tot 60% / met 26 %-punte / met 30,2%.

Verduideliking: ✓✓

deelpunte vir onduidelike/onvolledige antwoorde

Fondse is behou/terug gehou vir toekomstige uitbreidingsdoeleindes / aandeelhouer sal in die toekoms voordeel trek uit fondse wat nou behou is / om die besigheid se kontantvloei te beskerm

3

3.3 Verdienste en opbrengs:

Verduidelik waarom die aandeelhouers tevrede of ontevrede behoort te wees met die verdienste per aandeel en die opbrengs op gemiddelde aandeelhouersbelang van die maatskappy. Haal TWEE finansiële aanwysers met syfers aan.

Verdienste per aandeel (VPA)

- vermeerder (van 104 sent) tot 112 sent / met 8 sent / met 7,7 %.✓
- aandeelhouers kan tevrede wees, want dit toon 'n verhoging/verbetering in die winsgewendheid van die maatskappy.✓

Opbrengs op gemiddelde aandeelhouersbelang (OOAHB)

- vermeerder (van 11%) tot 20% / met 9%-punte / met 81,8%.✓
- aandeelhouers kan tevrede wees, want die OOAHB (20%) is hoër as die % rente op vaste deposito's (7,5%).✓

4

3.4 Finansiële strategieë en finansiële hefboom:**Verwys na Inligting C.**

Die direkteure het besluit om in 2024 nuwe vaste bates aan te koop om die maatskappy te verbeter. Identifiseer die TWEE hoofbronne (meer as R1m) wat gebruik is om hierdie aankope te finansier. Verskaf syfers.

Bronne ✓ ✓ syfers ✓ ✓

- Aandele uitgereik (verkoop), R2 970 000 (van 28 800 000) tot 31 770 000 / met 10,3%
- Verhoging van lening, R3 513 000 (van 9 400 000) tot 12 913 000 / met 37,4%

NIE AANVAARBAAR: verkoop van vaste bates / kontant en kontantekwivalente

4

Verduidelik hoe die besluite die risiko en die finansiële hefboom van die maatskappy beïnvloed het. Haal TWEE finansiële aanwysers aan met syfers.

Skuld-ekwiteitverhouding ✓

- verbeter/ daal (van 0,5 : 1) tot 0,2 : 1 / met 0,3 : 1. ✓
- maatskappy toon steeds 'n lae finansiële risiko. ✓

Opbrengs op gemiddelde totale kapitaal aangewend (OOTKA) ✓

- verhoog (van 15%) tot 24% / met 9%-punte / met 60%. ✓
- maatskappy is positief gerat / OOTKA (24%) is hoër as die 12% rentekoers op lenings. ✓

6

3.5 Grant Waters se % aandeelhouing, regte-uitgifte en terugkoop van aandele:**Bereken:****Die getal aandele wat Grant op 31 Oktober 2023 deur regte-uitgifte gekoop het.**

BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{1\,620\,000 \checkmark}{50 \checkmark} \times 10$ <p>32 400 twee punte</p> <p>Kontroleer teller / noemer</p>	<p>324 000 aandele ☒</p> <p>AS: x 10</p>

3

Grant se % aandeelhouing na die regte-uitgifte op 29 Februarie 2024

BEWERKINGS	ANTWOORD
<p>sien hierbo</p> $\frac{(1\,620\,000 \checkmark + 324\,000 \checkmark)}{3\,600\,000 \checkmark \checkmark} \times \frac{100}{1}$ <p>[3 000 000 + 600 000] twee punte</p> <p>OF</p> $\frac{(1\,380\,000 \text{ een punt} + 276\,000 \text{ een m-punt})}{3\,600\,000 \text{ twee punte}} \times \frac{100}{1} = 46\%$ <p>100% - 46%</p>	<p>54% ☒</p> <p>een deel korrek</p>

5

Die totale bedrag wat Grant vir die aandele, wat hy deur middel van die regte-uitgifte verkry het, betaal het.**LET WEL: Geen aandele is gedurende die finansiële jaar teruggekoop nie.**

BEWERKINGS	ANTWOORD
<p>sien 3.4</p> $324\,000 \checkmark \times \frac{2\,970\,000}{600\,000} \checkmark \checkmark$ <p>sien hierbo</p> <p>OF</p> $2\,970\,000 \text{ een m-punt} - (276\,000 \times 4,95) \text{ een punt een m-punt}$	<p>R1 603 800 ☒</p> <p>een deel korrek</p>

LW: Metodepunt moet toegeken word waar bewerkings vir R4,95 getoon is

4

Grant is van plan om die direksie te oortuig om van sy aandele in die volgende finansiële jaar teen R12 per aandeel terug te koop. Verduidelik waarom die ander direksielede waarskynlik teen die transaksie, wat Grant wil voorstel, sal stem. Verskaf TWEE punte (met syfers) Enige TWEE toepaslike punte ☒ ☒ Syfers ☒ ☒ **deelpunte vir onduidelike/onvolledige antwoorde**

- Terugkoopprys (R12/1200 sent) is meer as die markwaarde per aandeel van 950 sent / met 250 sent.
- Terugkoopprys (R12/1200 sent) is meer as die NBW per aandeel van 564 sent / met 636 sent.
- Hy gebruik sy meerderheidstatus van 54% (sien hierbo) tot sy eie voordeel / sy meerderheidstatus van 54% (sien hierbo) kan lei tot self-verryking.

4

3.6 Rol van die HUB:

Verduidelik TWEE karaktereienskappe wat aandeelhouders van 'n goeie HUB kan verwag.

Enige TWEE toepaslike verduidelikings ✓✓ ✓✓

- Vermoë om 'n duidelike visie vir die maatskappy te stel en dit te kommunikeer / HUB moet sterk(goeie) kommunikasie-vaardighede hê om belangrike inligting oor te dra.
- Handhawing van deursigtigheid met rolspelers.
- Vermoë om konsekwente finansiële prestasie te lewer / goeie begrip van finansiële bestuur te toon.
- Vermoë om top-talent te lok, te ontwikkel en in die mpy te behou.
- Toegewyd tot etiese sakepraktyke met hoë vlak van integriteit.
- Aanpasbaar by verandering / reageer op onverwagse uitdagings.
- Toon vaardighede wat behoeftes van verskeie rolspelers kan aanspreek/ neem ingeligte besluite om risiko te bestuur wat positiewe resultate kan lewer.
- Kreatief om nuwe geleenthede te identifiseer / bronne effektief toeken om mededingend in die mark te bly.

4

Afgesien van die faktore en finansiële aanwysers waarna in die vorige vrae verwys is, identifiseer en verduidelik TWEE ander punte wat aandui dat die HUB die maatskappy goed bestuur. Haal syfers aan.

TWEE finansiële aanwysers (met syfers en tendense) ✓ ✓ Verduideliking ✓ ✓

- Solvensieverhouding verbeter (van 2,8 : 1) tot 3,8 : 1; maatskappy is in 'n sterker/gesonder finansiële posisie.
- Bedryfsverhouding verbeter (van 1,6 : 1) tot 2,5:1. Maatskappy se vermoë om korttermynskulde te betaal het versterk.
- Vuurproefverhouding verbeter (van 1,2 : 1) tot 1,9 : 1 en die besigheid het genoeg kontant/korttermynfinansiering om sy korttermynverpligtinge/-skulde na te kom.

NIE AANVAARBAAR: % Winsgrens

4

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4

4.1

Verduidelik die rol van 'n onafhanklike eksterne ouditeur. Verskaf EEN punt.

Enige toepaslike punt ✓✓

- Gee 'n onpartydige (audit)verslag oor die finansiële state van die maatskappy.
- Bied 'n ingeligte opinie, gebaseer op feite, oor die billike/ geloofwaardige voorstelling van die finansiële state.
- Beskerm die aandeelhouders/publiek se belange.

2

4.2

Kies die korrekte woord uit dié tussen hakies. Skryf die antwoord neer en verduidelik jou keuse.**Valiant Bpk. het 'n (gekwalfiseerde/ongekwalfiseerde/weerhouding-van-mening) auditverslag ontvang.**

ODUITVERSLAG	VERDUIDELIKING
Ongekwalfiseerd ✓	Enige toepaslike verduideliking ✓ <ul style="list-style-type: none"> • Geen foute/probleemareas/ongerymdhede gevind. • Mening dui daarop dat finansiële state 'n billike voorstelling is van die mpy se finansiële posisie.

2

4.3

Watter soort auditbewyse word deur die onafhanklike eksterne ouditeur ondersoek om die vaste bates van 'n maatskappy te verifieer? Verskaf TWEE punte.

Enige TWEE toepaslike punte ✓✓ ✓✓

- Bevestig die fisiese bestaan van items soos in die vaste bateregister getoon.
- Kontroleer of die berekeninge vir waardevermindering korrek is/ kontroleer dat die korrekte waardeverminderingskoers toegepas is.
- Vergelyk fakture/kwitansies teen kosprys wat in vaste bateregister verskyn.
- Kontroleer dat korrekte prosedure gevolg is met die aankoop / verkoop van nuwe vaste bate-items.
- Gaan die registrasie-sertifikate / titelaktes na, wat eienaarskap bewys.

VIR EEN PUNT:

- Gaan bateregister na
- Gaan ritregister (logboek) na
- Verifieer brondokumente

4

4.4

Wat is die gevolge van hierdie ouditverslag vir die volgende:

- **Direkteure**
- **Aandeelhouders**

Noem EEN punt in elke geval.

	GEVOLGE
Direkteure	Enige toepaslike gevolg ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Aandeelhouders kan hulle heraanstel • Dit verbeter hul getuigskrifte / reputasie
Aandeelhouders	Enige toepaslike gevolg ✓✓ <ul style="list-style-type: none"> • Hulle is tevrede dat hul belegging veilig is • Dien as aanmoediging om nog meer in mpy te belê

4

- LW: 1. Kontroleer die soort ouditverslag in 4.2 geïdentifiseer, en merk 4.4 dienoooreenkomstig.
 2. Ignoreer die ouditverslag gekies in 4.2, waar die kandidaat se antwoord in 4.4 ooreenstem met die NR hierbo.

4.5

Noem DRIE moontlike gevolge vir die onafhanklike eksterne ouditeur indien hy deur die direkteure van die maatskappy beïnvloed is om opsetlik 'n vals ouditverslag aan die aandeelhouders voor te hou.

Enige DRIE toepaslike gevolge ✓ ✓ ✓
 Aanvaar een-woord antwoorde

Moontlike gevolge vir die ouditeur as werknemer:

- Kan gederegistreer/van die rol verwyder word deur IRBA (SAICA) / verloor professionele lisensie / sy lisensie word herroep
- Dissiplinêre verhoor / geskors word deur sy werkgever (gedurende 'n ondersoek) / afgedank word / boete opgelê word / in hegtenis geneem word.
- Kan deur aandeelhouders gedagvaar vir bedrog/nalatigheid (finansiële verlies) / Kry 'n swak naam (reputasie)

Moontlike gevolge vir die maatskappy (ouditeur se werkgever):

- Verloor klante / deur klante as ouditeur verwyder / kollegas of personeel kan hul werk verloor weens 'n kwynende kliëntebasis/ moeilik om nuwe kontrakte in die toekoms te bekom / Maatskappy (werkgever) kry 'n swak reputasie.

3

TOTALE PUNTE

15

TOTAAL: 150